

Na co myslím, když běžím...

Všechno je O KULTUŘE

„Kultura je ve sportovním kontextu podivné slovo, všichni ho používají, ale nikdo tak docela nechápe jeho obsah. Kluby strašně rády mluví o tom, jak vytvářejí kulturu, ale v konečném důsledku jim záleží jen na jednom: kultuře vítězství.“ Tolik citace z knihy Medvědin od Fredrika Backmana. Platí to i ve vašem klubu, nebo chápete „kulturu“ jako Sir Graham Henry?

TEXT: MICHAL JEŽDÍK

Sir Graham Henry je jedním z nejúspěšnějších ragbyových trenérů všech dob, který má na kontě masivních 88 vítězství ze 103 zápasů, kdy trénoval New Zealand „All Blacks“. S námi mluvil o tom, co je zapotřebí k vybudování nevídaně silného týmu s nezaměnitelnou identitou.

Svoje vyprávění o 41leté zkušenosti z trenérské profese okořenil trochou humoru, když hned na začátku prohlásil, že trénovat All Blacks může jen blázen. Poté zcela vážně a s hrdostí uvedl, že silná kultura obětování se, závazku a jednoty ve smyslu spojení se je to, co zřejmě dělá All Blacks tím nejúspěšnějším týmem planety.

Sir Graham popsal svoje zkušenosti, ale připomněl, že tým byl úspěšný už v době, kdy ho převzal. Jeho zodpovědností bylo dostat ho na ještě vyšší úroveň, co do multisportovní významnosti a velikosti v ragbyovém prostředí. Okamžitě si uvědomil, že pro budoucí rozvoj týmu musí uplatnit nové trenérské a manažerské dovednosti.

Jeho pojetí rozvoje bylo takové, že k jednotlivým členům týmu bude přistupovat především jako k lidem, nejen jako k hráčům. Klíčovým „slovem“ v tomto procesu byl osobní program. Každý hráč by měl mít individuální cíl, který zahrnuje několik nezbytných a rozhodujících prvků, jako jsou síla, kondice, výživa, sebeuvědomění se, týmová

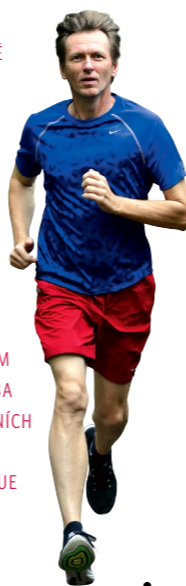
kultura a principy, které by si s sebou hráč odnesl, pokud by šel hrát za jiný tým. Jinými slovy definoval jasnou představu o tom, jak „vypadá“ hráč All Blacks a jaké hodnoty vyznává.

Že to nebyl snadný úkol, je jasné. Jednou z největších výzev bylo vypořádat se s nedostatkem mentálních dovedností vedoucích ke konfliktům s hráči, kteří nebyli schopni zvládnout tlak, což přispívalo k vnitřním bojům a nízké výkonnosti. Stejně jako každé jiné dovednosti se taková situace řešila prostřednictvím tréninku a vyučování fyziologie mozku. Hráči se postupně učili a dnes se dá konstatovat, že se naučili zvládat tlak, přeměňovat koncentraci na potřebné úkoly a role a v utkáních podat svůj nejlepší individuální výkon korespondující s konceptem hry All Blacks.

Graham Henry vytvořil skupinu lídrů, ve které společně s trenéry pracovalo 7 hráčů: čtyři se podíleli na taktice hry pro víkendové zápasy, tři pracovali na týmové integraci – zapojení všech hráčů do týmu – a kohezi tím, že se společně scházeli během snídaní, obědů a večeří. Učili se za pochodu vzájemnému respektu, navzájem se poznávali po jiné než sportovní stránce a také se učili vzájemné důvěře. Integrace těchto týmových lídrů byla pro budoucí úspěch týmu klíčová. Sir Graham přistoupil jako jeden z prvních trenérů k tomu, že v některé dny vedl tréninky

MICHAL JEŽDÍK

→ VEDOUcí SPORTOVNĚ METODICKÉHO ÚSEKU ČESKÉ BASKETBALOVÉ FEDERACE, ČLEN VV ČOV. BÝVALÝ BASKETBALOVÝ REPREZENTANT, TRENÉR NÁRODNÍHO MUŽSTVA MUŽŮ A U20, SPARTY, PROSTĚJOVA, NYMBURKA. BYL ČLEMEM REALIZAČNÍHO TÝMU NBA DETROIT PISTONS V LETNÍCH LIGÁCH. OPAKOVANĚ ABSOLVOVAL EUROLEAGUE BASKETBALL INSTITUT. CERTIFIKOVANÝ LEKTOR ČOV.

TRIUMF ALL BLACKS. POMĚRNĚ TRADIČNÍ JEK. TAKHLE UKAZOVALI POHÁR PRO SVĚTOVÉ ŠAMPION SIR GRAHAM HENRY
A KAPITÁN TÝMU RICHIE MCCAW DAVŮM FANOUŠKŮ DOMA V AUCKLANDU V ROCE 2011.

FOTO: GETTYIMAGES.COM

trenéři a v jiných je vystřídali ve vedení tréninků týmoví lídři. Odvážili bychom se k takovému kroku také?

Sir Graham ve své řeči k nám otevřeně popsal i některé chyby, ke kterým v průběhu času došlo, abychom se jich vyvarovali. Například v roce 2009 několik hráčů utrpělo zranění, protože byli pod příliš velkým fyzickým a mentálním tlakem. V té době neměli jejich hráči ještě takovou možnost volby týkající se informovanosti vedoucí k rozhodnutí, zda se zúčastní dalšího tréninku, nebo ne. Měli ji pouze trenéři, kteří tím pádem neměli informace přímo od hráčů. To se na základě těchto zkušeností změnilo. Management díky této negativní zpětné vazbě vytvořil kulturu, ve které jsou hráči zahrnuti do rozhodování a účastní se schůzek, na nichž plánují, jak zlepšit týmový herní výkon, jehož součástí je i účast na tréninku.

Závěrečné poznámky sira Grahama se věnovaly jedinečné identitě týmu. Proslulý tanec Haka, který tým předvádí před každým zápasem, sym-

Graham Henry vytvořil skupinu lídrů, ve které společně s trenéry pracovalo 7 hráčů: čtyři se podíleli na taktice hry pro víkendové zápasy, tři pracovali na týmové integraci.

bolizuje spojení mezi nimi a vyzývajícím týmem jako součást dlouhé kontinuity lidské populace na Zemi. Odkazem týmu All Blacks jsou jeho cílevědomost, založená na obětování se pro tým, jeho schopnost dělat mimořádné věci, otřepat se z porážky (nejen v utkání, ale v z každého prohraného souboje v utkání) a opět se postavit na nohy a vyhrát. Zároveň hráči sdílejí „bojovnou“ týmovou mentalitu, jak se postavit soupeři s odvahou, ale také s pokorou.

Skutečně to byl inspirativní příběh. Přejme si, aby ve většině klubů, týmů a sportovních federací byla kultura vnímána stejně jako v All Blacks.